

Michał Kobusiewicz, Jacek Kabaciński

Koźle, gm. Szamotuły, woj. poznańskie. Stanowisko 1

Informator Archeologiczny : badania 21, 10-11

1987

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Materiały krzemienne wystąpiły głównie w stropie warstwowanych piasków, w silnym rozproszeniu, spoczywając w tym samym poziomie i na tym samym obszarze co narzutowce i otoczaki. Minimalnie zarysowane zagęszczenia materiału krzemianego odnotowano jedynie w zagłębieniach /jamkach/ na południowym obrzeżeniu układu kamieni narzutowych. Łącznie uzyskano 45 rdzeni i narzędzi oraz 148 wiórów, odłupków i okruchów. W grupie tzw. wyrobów wydzielonych bardzo wyraźnie dominują rdzenie całe i fragmenty rdzeni - 19 szt. oraz łuszczenie - 13 szt. Wśród narzędzi wyróżniono 2 skrobacze, 2 fragmenty piłek, 1 przekłuwacz, 1 ryliec, 1 wiór mikrołuskany oraz 4 odłupki mikrołuskane. Brak zbrojników o randze wyznaczników kulturowych czy chronologicznych wyklucza możliwość klasyfikacji kulturowo-chronologicznej tego inwentarza. Na podkreślenie zasługuje wyjątkowość w porównaniu z pojedynczymi narzędziami, frekwencja rdzeni i łuszczenia. Sugeruje to możliwość pracowniczego charakteru badanego obiektu. Nie można również wykluczyć, iż rdzenie te i łuszczenie zostały w miejscu tym nagromadzone w tym samym celu i czasie, co układ kamieni narzutowych.

Wydaje się, że rozwiązanie problemu powstania i funkcji obiektu będzie możliwe po otrzymaniu wyników analiz przepalonych kości /kurhan?/ oraz datowania radiowęglowego węgielków drzewnych, pochodzących z dwóch małych skupisk /ognisk/, które wystąpiły przy południowym skraju układu kamieni. Na podkreślenie zasługuje fakt, iż na powierzchni stanowiska, w bliskim sąsiedztwie skupiska kamieni znaleziono pojedyncze zbrojniki o pokroju chojnicko-pieńskowskim.

KOZOWKI
woj. ostrołęckie
Stanowisko B

Wojewódzki Konserwator Zabytków
w Ostrołęce
Towarzystwo Przyjaciół Ziemi Przasnyskiej

Badania prowadziła mgr Ewa Kawałek. Finansował WKZ w Ostrołęce. Drugi sezon badań. Obozowisko kultury janiszawickiej.

Kontynuowano badania w wykopie II, którego powierzchnia została powiększona do jednego ara. Wyeksplorowano wykop do głębokości 30 cm i uzyskano 957 wyrobów krzemianych, z tego 17 narzędzi. Zabytki krzemienne wystąpiły w części północnej wykopu w układzie bezkrzemieńcowym. Natomiast w części południowej wystąpiły obiekty kulturowe. Jak na razie rozpoznane w układzie poziomym. Obiekt nr 1 - prawdopodobnie mieszkalny, obiekt nr 2 - gospodarczy i obiekt nr 3, o trudnym do sprecyzowania przeznaczeniu, w postaci rowu o szerokości 50 cm i długości 3 m wchodzącego w profile S i W. Zasięgi i kształty obiektów 1 i 3 będą zbadane w przyszłym sezonie. Materiał zabytkowy ustala chronologię stanowiska na okres atlantycki i reprezentuje późne stadium kultury janiszawickiej.

Badania w wykopie II nie osiągnęły calca i będą kontynuowane.

KOŚLE, gm. Szamotuły
woj. poznańskie
Stanowisko I

Polska Akademia Nauk
Instytut Historii Kultury Materialnej
Zakład Archeologii Wielkopolski
w Poznaniu

Badania prowadzili doc. dr hab. Michał Kobusiewicz oraz mgr Jacek Kabaciński. Finansowały IHKM PAN oraz MA w Poznaniu. Pierwszy sezon badań. Osada mezolityczna.

Stanowisko położone jest na północnym krańcu Jeziora Buszewskiego, na przesmyku między Jezioro Buszewskim a zbiornikiem wypełnionym obecnie torfem i gytą. Wykop główny o powierzchni 40 m² dostarczył około 1000 zabytków krzemianych zalegających w zwartej koncentracji o średnicy 2,5 x 3 m. Ponadto wystąpiło kilkadziesiąt fragmentów kości zwierząt dzikich oraz w samym stropie wykopu kilkanaście fragmentów ceramiki kultury łużyckiej i wczesnośredniowiecznej.

Krzemienie zalegały w warstwie piasków jeziornych przykrytych przez młodszą glebę kopalną.

Wstępna analiza zabytków wydzielonych /narzędzi i rdzeni/ oraz półsurowca pozwala stwierdzić, iż podstawową techniką była technika rdzenia jednopiętowego, z którego uzyskiwano drobne, na końcu podjęte wiórki. Wśród narzędzi dominują półtylczaki i skrobacze. W oparciu o kryteria techniczno-typologiczne odkryty zespół datować należy na późny mezolit.

Materiały znajdują się obecnie w SAN IHOM PAN w Poznaniu.

Badania będą kontynuowane.

ŁOPATKI
woj. sieradzkie
Stanowisko 11

patrz
epoka brązu

MACOSZYŃ DOŻY, gm. Wola Uhruska
woj. chełmskie

patrz
epoka brązu

MAROLICE, gm. Wola Krzysztoporska
woj. piotrkowskie
Stanowisko 3

patrz
okres halstański

MEZANO, gm. Brodnica
woj. toruńskie
Stanowisko 14

Muzeum Regionalne w Brodnicy

Badania prowadził mgr Marian Marciniak. Finansował WKZ w Toruniu. Pierwszy sezon badań. Obozowisko mezolityczne i neolityczne kręgu kultur strefy leśnej, ślady osadnictwa neolitycznego i wczesnobrązowego.

Stanowisko zlokalizowane jest na prawym brzegu Drwęcy ok. 800 m powyżej ujścia Rypienicy. Leży na nieznanym wzniesieniu tarasy nadzalewowej zbudowanej z utworów piaszczystych.

Przebadano 120 m² na obrzeżu skupiska. Wydobyto ok. 3200 fr. ceramiki, 8400 wytworów krzemienych oraz drobne fr. kości /w tym zdobione/ i węgle drzewne /próbki C¹⁴/. Okryto 4 jamy zawierające niewielką ilość ceramiki i wytworów krzemienych. Częściowo odsłonięto zarys prawdopodobnie obiektu mieszkalnego /ziemianka do 110 cm od powierzchni/ oraz rowu z konstrukcją drewnianą. Z powodu złych warunków atmosferycznych eksplorację obiektów przetrwano do następnego sezonu.

Wśród wytworów krzemienych wydzielono m.in. 50 rdzeni, 22 tylczaki /w tym Stawinoga i Łukowa/, 16 półtylczaków /w tym Komornica i Nowy Młyn/, 12 zbrojników z łuską podstawą, 8 zdwojonych półtylczaków, 38 trójkątów /w tym równoramienne, rozwartokątne i nierównoboczne/ oraz 17 trapezów. Licznie reprezentowane są drapacze, pazury i wiertniki. Brak form charakterystycznych dla neolitu i wczesnego brązu. Odkryte wytwory krzemienne łączyć można z kulturą komornicką i chojnicko-pieńkowską.

W zespole wytworów ceramicznych wydobytych podczas badań wstępnie wydzielono grupy nawiązujące do następujących kultur: pucharów lejkowatych, amfor kulistych, ceramiki sznurowej, iwieńskiej oraz neolitycznych kultur strefy leśnej.

Materiały przechowywane są w Muzeum Regionalnym w Brodnicy.

Badania będą kontynuowane.